

Dr. Bakacsi Gyula laudációja

Bakacsi Gula menedzsment könyvei: a *Vezetés-szervezés*, a *Szervezeti magatartás és vezetés*, majd a *Sztratégiai emberi erőforrás menedzsment* már a kilencvenes évek közepétől megkerülhetetlen szakirodalmi alapja lettek valamennyi magyar nyelvű gazdasági, üzleti képzésnek, a legrangosabb közgazdaság-tudományi egyetemektől az MBA-n át a felnőttképzésekig. De Bakacsi Gyula nem az a régi vágású professzor, aki a hazai iskolateremtő munkája mellett nem tudott volna nemzetközi szinten is jelentős szakmai elismerést szerezni, cikkei többes idézetségűek.

A Sapientia EMTE 25. tanévében még indokoltabb Bakacsi Gula egyetemépítő tevékenységét hangsúlyoznom. Vendégoktatói tevékenysége után, 2003-tól lett a Sapientia főállású oktatója, tanszékvezetője. Ha körülnézünk a közgazdászok csapatán 2003 telén, a hargitafürdői kihelyezett tanszékin, akkor a két főállású magyarországi tanszékvezető mellett, egy magyarul nem beszélő számviteles vendégprofesszort láthatunk. No meg egy tucat lelkes fiatal tanársegédet, akik jobb esetben már beiratkoztak a doktori képzésre, de mindenképp nagyon tudják, hogy mi, székelyek hogy csináljuk, meg nem csináljuk másképp. Megközelítőleg nulláról kezdte az építkezést a Sapientia valamennyi tanszéke, de nálunk talán mindenkinél cifrább helyzet volt, még évek teltek az első gazdaságtudományi doktori fokozatig. De volt vízió, motiváció és a minimálbér mellé megszereztük a többi.

Elmondhatjuk, hogy Bakacsi Gula már a kezdetekben felhelyezte a Sapientia-t a romániai gazdaságtudományi felsőoktatás térképére. 2004 őszén egy olyan szakmai műhelyt szerveztünk Csíkszeredában, ahol a közgazdasági képzést nyújtó romániai egyetemek egyeztettek a curriculumról, a gazdasági képzések közös nevezőiről. A nagy egyetemek vezetői, a nagy versenytársak nem csak azért jöttek a Sapientiára, mert semleges területnek számított, hanem mert érdemesnek tartották kapcsolatba kerülni a meghívóval. Én akkor fiatal tanársegédként, nem is igazán fogtam fel az esemény jelentőségét, de néhány éve a marketing szakunk akkreditációs bizottságának elnöke, a galaci egyetem dékánja emlegette, mint a meghatározó régi szép időket.

Két évvel később a romániai menedzsment oktatók-kutatók színe-java újra Csíkszeredába jött, egy kutatási konzorcium létrehozására. Hatvan-egynéhány ország után Romániába is bevezetésre került a GLOBE nemzeti kultúra, szervezeti kultúra kutatás, egy tíztagú egyetemi konzorcium által, amelynek vezetője a Sapientia EMTE volt. Mára a GLOBE kutatás a világ 143 országáról nyújt összehasonlítható adatokat kutatók cikkeihez, doktori disszertációkhoz, hallgatók szakdolgozataihoz (lásd globeproject.com). Az itt formálódó egyetemi kapcsolataink pozitív hozadékait például akkor is éreztük, amikor még az akkreditáció előtt a temesvári egyetemre vittük a közgazdász hallgatóinkat államvizsgázni.

Az építkezés természetesen nemcsak ezekből a nagy szakmai presztízsű eseményekből állt. Tíz éven keresztül kéthetente megérkezni reggel a Coronával és lenyomni napi 6-8

óra előadást, adminisztrációs örömeiket közbeiktatva tanszékvezetőként, dékánként, rektor-helyettesként – mikor mi kellett. Nem tudom, hogy volt-e, van-e még olyan magyarországi vendégoktatónk, aki ezt a munkát ilyen hosszú időn keresztül, ilyen rendszerességgel vállalta volna. Persze *“könnyű annak, aki tud aludni a vonaton?!“* Ez az elkötelezettség példaértékű volt a helyi fiatal oktatók számára is, fontos eleme a formálódó szervezeti kultúránknak.

Peter Drucker, a XX. század nagy menedzsment tudósa – vagy ahogy Gyula az előadásain emlegetni szokta, Drukker Péter szerint: *“a kultúra megeszi a stratégiát reggelire.”* A formálódó szervezeti kultúránk volt az, ami biztosította a tanszék túlélését, majd hosszú távú sikerét bármilyen nehéz körülmények között. Nem mintha nem lett volna szaktudás a stratégia alkotáshoz, de volt olyan helyzet, amikor semmilyen terv nem használt. Az első akkreditáció évében, a csíkrákosi tanszéki ülésen még mindig nem volt egyetlen helyi főállású oktatóknak sem fokozata gazdasági vagy üzleti doktori iskolából. Ezen a helyzeten csak rövid távon, másnap reggelig segített, hogy Vofkori Laci bácsi zenészeket szerzett.

Mégis hogyan tudtunk túlélni és fejlődni, azt nehéz explicit módon leírni, magyarul szólva nem tudom, de egy anekdotával közelíteném. Ez nem közvetlenül kapcsolódik Bakacsi professzorhoz, de az én olvasatomban jól példázza az elmúlt 25 évünket. Néhány hete az RMKT székydvarhelyi vándorgyűlésén, a közgazdászképzésre vonatkozó kerekasztal beszélgetésen vettem részt a Babeş-Bolyai, a Partium és a SZÉK vezetőivel közösen. A végén egy hozzászóló kifejezte csodálkozását, megrökönyödését, amiért a négy intézmény nemcsak, hogy beszélő viszonyban van, hanem többmindenben is egyetért, majd aggályait fejezte ki, amiért magyar nyelven oktatjuk a közgazdaságtant. *Hogyan fognak a végzettjeink elhelyezkedni itthon, ha magyarul tanulnak?* Sokszor megkaptuk ezt a kérdést, és előszeretettel szegeztek a magyarországi oktatóinknak, mert ezzel a jelenlétüket remélték megkérdőjelezni. A válaszuk, hogy egyrészt valamennyi hallgatóknak van román érettségije, másrészt sorolhatom a pozitív példákat a Bukarestben élő – igencsak kommunikáció igényes – üzleti szolgáltatásokat nyújtó végzett diákjainkról vagy a felcsíki legényről, aki márkát épít szintén a fővárosban. Hogy ez a néhány kiragadott példa nem reprezentálja az egészet? Hogy a jó példából vagy a rosszból van-e több?

Azt csak a piac tudja eldönteni, és el is döntötte az elmúlt 25 évben. Ahogy megválaszolta valamennyi hasonló aggályt és hazugságot, amelyekkel annyit kellett küzdenünk. Ma stabil hallgatói létszám, specializált oktatók, saját nevelésű doktorált utánpótlás, izmosodó publikációs listák, nemzetközi konzorciumokban való részvétel jellemzi a közgazdasági képzésünket. Ez igazolja a Sapienttiát és igazolja Bakacsi Gyula professzort. Ezek nem az önkbe pottyantak, láthatjuk az ellenpéldákon, hogy nem magától értetődő sikerek, hanem a mindennapi kemény építőmunka eredményei, aminek az alapjait Bakacsi Gyula rakta le. Köszönjük!